

Transport 178.800:—
 Huset N° 4 _____ 1.500:—
 " N° 5 _____ 200:—
 " N° 6 _____ 1.700:—
 Larkärsport, plank och staket _____ 1.000:—
 Summa mark, 183.200:—

Sälunda berigtigt och värderat, intygga.
 dag som afvar.

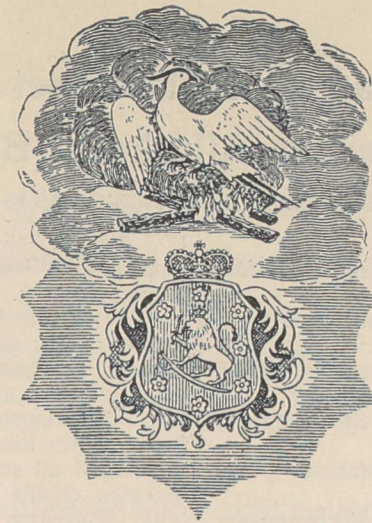
L. L. Wikuri
O. S. Ståhle
R. Madsen

Med förestående värdering, förklarar
 mig nöjd samt anskänner att tillsvi-
 dare i annan försäkringsanställt,
 få försäkra det belopp, som ej
 täckes af Brandstodsföreningen
 Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Kristinestad, den 25 augusti 1919.

A. Ojanen
Kauppias

Wang Tammis
Kauppias

BRANDSTODSFÖRENINGEN

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 29295 till försäkring emot brandskada, åskslag
 och explosion, för ett värde af *sjuhufvudusenettihundrafemtio*
75,150:— finska mark, nedannämnda byggnader
 å gården N:o 129 i 3de kvarteret af staden Kristinestad
 tillhörig Kristinan Ranta - ja Talvuskauppa
O/y, samt fastställer årliga inträdesavgiften därför

till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:			
För huset N:o 1	värdt * 179,000	försäkradt för 15,000	mark, till 166:35
N:o 2	41.700	26.700	231:22
N:o 3	43.300	31.300	246:33
N:o 4	1.400	400	2:98
N:o 6	2.700	1.700	11:22
port & plank	600	50	0:28

Skattidsvarden:

För huset N:o 1	Smf 358.000:—
N:o 2	83.400:—
N:o 3	86.600:—
N:o 4	2.800:—
N:o 5	600:—
N:o 6	5.400:—
port & plank	1.200:—

Summa årlig afgift i finska mark 658:38 penni. 3291:90

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar, som det för
 Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland den 27 oktober 1885 utfärdade reglemente
 samt de den 17 december 1891, den 11 november 1897, den 4 oktober 1900, den 15 oktober
 1903, den 28 juli 1909 och den 17 augusti 1915 däri fastställda ändringar bestämma, att
 vara gällande från klockan 6 e. m. den 5 augusti 1920 hvaremot det
 för egendomen tidigare under N:o 29295 utfärdade brandbrevet annulleras.

Helsingfors, den 12 augusti 1920.

* Bolaget försäkradt i
 alla för Smf 60000:—.

K. Eloranta
 N:o 29295. *Dors*

P. P. P. P.

exemplar.

Utdrag ur reglementet för

Brandstodsföreningen Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Fastställt den 17 augusti 1915.

§ 3. Bolaget antager, med nedannämnda undantag, till försäkring:

- 1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnad byggnads- och brandväsande;
 - 2) stadskommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet af staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning;
 - 3) det, som i försäkradt hus finnes tak-, golf- eller väggfäst, inbyggdt eller inmuradt; samt
 - 4) till försäkradt hus hörande port, plank eller staket.
- Däremot antages icke till försäkring:
- 1) förfallet hus samt byggnad, som till följd af sitt byggnads-sätt är synnerligen eldfarlig;
 - 2) teaterhus afvensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inrättning;
 - 3) industriell inrättning, där ej särskild anledning till försäkringens beviljande anses förekomma; samt
 - 4) maskiner af hvad slag de vara må afvensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assurancesinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörda anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han därefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtofvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assurancesinrättning försäkras, men befinnes den därstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, inteckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. År till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvannämnda handlingar blifvit till honom inlämnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjligen förefunna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten af ifrågakomna slag afvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och afkastning kunna utöfva på dess värde, därvid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jämna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarderas åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gallande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän enhvar af direktionen fastställt arvode, som erlägges af försäkrings-tagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agents kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. År egendom, som till försäkring anmäles, belägen på landet, skall den i § 9 omförmålda syn och värdering i närvaro af agenten fodersammast verkställas af två af denne utsedda sakkunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen enhvar af försäkringstagaren arvode till af direktionen fastställt belopp samt dessutom skäligen resekostnadsersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värdet, bör dess bestämmande, där ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare af slikt förmån sig begagna, anmäla därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande och uppgifve inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, hvarefter det åligger agenten, att då försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmäla.

Skiljemännen tillsätts sålunda, att direktionen, själf eller genom vederbörande agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sålunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Företräda sig icke minst tre af de först utsedda skiljemännen i valet af ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en af dem, å hvilka de väljandes röster fallit.

Skiljemännen, hvilka sammanträda å det ställe där den till försäkring anmälda egendomen finnes, skola vara sakkunniga, välkända och på orten bosatta ojäfviga män; dock att, där lämplig ordförande icke å orten finnes, på annan ort bosatt person må här till utses.

Skiljedomen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträdande och hvem densamma

skall drabba, länder till efterrättelse utan rätt för parterna att densamma klandra.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansöknigen, skall han till agenten emot kvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter af agenten jämte eget utlåtande inom tre dagar till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesavgiftens belopp jämväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jämväl om beskaffenheten af därstädes uppställda maskiner afvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som därefter till besiktningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesavgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. År åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, därest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som däröfverinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Åstundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesavgiften, vare därtill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen näst-påföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall afvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden den emellertid inbetalda inträdesavgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, däribland afven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det likväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda kvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, afven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgifvet.

Underlåter försäkringssökande att erlagga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesavgiften, åtnjute så länge underlåtelsen varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvari det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesavgiften.

§ 19. Därest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles, åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesavgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jämväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som därvid kan ifrågakomma, förfares på sätt angående nytt försäkringsmeddelande är stadgad.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jämte motsvarande nedsättning af afgifterna beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda villkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. År lägenheten intecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise inteckningshafvarens bifall till den åskade nedsättningen.

Öberoende af ägarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mån under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd under-rättas och vare berättigad att, där han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlämna sakens pröfning och afgörande åt skiljemän, såsom i § 11 är sagdt.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskning skett af den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranledda till förhöjning eller nedsättning af inträdesavgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller där-utöfver. Nedsättning af afgiften sker likväl endast på försäkrings-tagarens därom gjorda anhängan.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna

Utdrag ur Direktionens för Brandstodsföreningen

Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland pro-

tokoll, fördt i Helsingfors, den 19 au-

gusti 1920.

S. d. beslöts: Med anledning af hvad, efter behörig besiktning, anmält blifvit angående inträffad förändring med de under N:o 29295, i Städernas Allmänna Brandstodsbolag till ett värde af 75,050 mark — penni försäkrade byggnader

å gården N:o 129 i 3 af kvarteret af staden Kristinestad,

för hvilka inträdesavgiften varit

bestämd till inalles 640 mark 44 penni för året, fann Direktionen skäligt

förordna det skall på grund af förhöjd inträdesavgift betalas i 5 år följande tillskott:

För husei N:o 1	Smf 83:25
N:o 2	" 11:85
N:o 3	" 8:64

eller inalles Smf 103:74 = 518:70

N:o 1 - 45,0 x 1.85 - = 83:25

N:o 2 - 15,0 x 0.79 - = 11:85

N:o 3 - 12,0 x 0.72 - = 8:64

Smf 103:74

Kommande försäkringsrätten alltså, med iakttagande häraf och på sätt det meddelade brandförsäkringsbrevet innehåller, att af försäkringshafvaren tillgodonjutas; därom protokollsutdrag skulle till vederbörandes efterrättelse utfärdas. Som ofvan.

Hör till
Exemplar af brandförsäkringsbrevet
N:o 29295.

In fidem:

B. Brander

Amot.
Fol.
1910
VII
20

N° 29295.

Ank. den 9/8 1920
Sve 34/2

Tillförsäkring.

Till försäkring af Brandstadsföreningen Städernas Allmänna Brandstadsbolag i Finland, anmälde under tecknad härmed ett äggnader i sin egande gård och tomt N° 129 i tredje kvartalet af Kristinestad, hvilka äggnader här förinnan äro, under N° 29295, till försäkring emot eldhada antagne men, nu genom förbättringar och stegrade material- och arbetskostnader erhållit högre värde.

Tomten innehåller 2679,2 kvadratmeter i arealvidd; dess norra sida är 84 meter emot tomt N° 130, östra sidan är 34,44 meter emot Stadsfjärden, södra sidan är 73,60 meter emot tomt N° 127/128 och västra sidan 33,85 meter emot Strandgatan, som är 7,72 meter bred; är belägen invid Stadsfjärden samt försedd med följande brandredskap: en portativ slangspäuta, fyra brandstegar, två brandhakar och två branddämpare.

Värde i mark.		Byggnaderna, sam till försäkring anmäles och vilkas läge, höjda, plantteckning närmare uttalar, äro följande:	Värde i mark.	
Frdlgare i Bolaget försäkrat värde:	Skadade teknisk anordnad värde:		Byggnadens all. framtida värde:	Byggnadens nuvar. värde:
45000	358000	N ^o 1. aförändrat. $(29,69 \times 12,0) + (5,22 \times 6,83) \times 7,0 = 2743,5 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 60 \text{ mk} = 164610:-$ verandan. $8 \times 3 \times 5 = 120,0 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 30 \text{ " } = 3600:-$ källarne. $20 \times 6 \times 1,8 + 6 \times 5 \times 1,8 = 270 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 40 \text{ " } = 10800:-$	179000	358000
15000	83400	N ^o 2. aförändrat. $48,69 \times 7,13 \times 4 = 1388,6 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 30 \text{ mk}.$	41700	83400
12000	86600	N ^o 3. aförändrat. $29,4 \times 6,85 \times 4,3 = 865,9 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 50 \text{ mk}.$	43300	86600
1000	2800	N ^o 4. aförändrat: yttre höjd 4,5 meter. $8,25 \times 4,10 = 33,8 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 40 \text{ mk}.$	1400	2800
500	600	N ^o 5. aförändrat: yttre höjd 3,5 meter. $5 \times 2,5 = 11,75 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 30 \text{ mk}.$	300	600
1000	5400	N ^o 6. aförändrat: yttre höjd 5,5 meter. $7,60 \times 7,13 = 54,1 \text{ m}^2 \text{ } \bar{a} 50 \text{ mk}.$	2700	5400
300	700	Inkörsport aförändrat	350	700
150	300	Planket	150	300
100	200	Staket	100	200
75050	538000	Summa mark.	269000	538000
45000	358000	Sammandrag af förestående värden:		
15000	83400	Huset N ^o 1	179000	358000
12000	86600	" " N ^o 2.	41700	83400
1000	2800	" " N ^o 3.	43300	86600
		" " N ^o 4.	1400	2800
75050	538000	Tramspast	265400	530800

73000	530800	Transport	265400	530800
500	600	Huset N ^o 5	300	600
1000	5400	— " — N ^o 6	2700	5400
300	700	Inkirsport	350	700
150	300	Planket	150	300
100	200	Staketet	100	200
75050	538000	Summa mark	269000	538000

Utom af sin afptagna till försäkring anmällda hus, finnes ej någon annan byggnad på tomten. Hvarken på tomten eller i dess närhet finnes någon eldfarlig inrättning. Håga kunniga Råsträd finnes på tomten som på tomten N° 130.

Kristinestad, den 5 Augusti 1920

KRISTINAN RAUTA- JA TALOUSKAUPPA O.Y.
Hermanketo

Läunda beigtigt och värderat samt att den i instrumentet afptagna brandredskaps finnes i stället att tillgå och är i behörigt skick, intyga:

Kristinestad, den 5 Augusti 1920.
O. N. Ståhle.

Ståhle

F. L. Nihuri

Tomten N° 129 i tredje kvarteret, motsvarar tomten N° 23 vid Strandgatan i 49de kvarteret och I^{sta} stadsdelen, enligt senast fastställda plan.

Samtliga byggnader har i år undergått diverse reparationer, varför de nu motsvara det af dem utsatta värdet, besträcker:

Kristinestad, den 5 Augusti 1920
O. N. Ståhle.

Uträkning på årliga inträdesafgiften i Brandtods-föreningen Städernas Allmänna Brandtodsbolag för gården N° 129 i tredje kvarteret af Kristinestad, tillhörig: Kristinan Rauta- ja Talouskauppa O/Y.

	N ^o 1	N ^o 2	N ^o 3	N ^o 4	N ^o 5	Port, plank, staket				
	45000	15000	12000	1000	1000	550				
	60000	41700	43300	1400	2700	600				
	15000	26700	31300	400	1700	50				
15000	Huset N ^o 1 till 4 ^{de} klassen						5	50		
	För två våningar, ökas afgiften med 20%						1	10		
	För närhet till husen N ^o 2 och 3, ökas afgiften med 40%						2	64		
	För storlek ökas afgiften med 20%						1	85		
	Summa						11	09	166	35
26700	Huset N ^o 2 till 4 ^{de} klassen						5	50		
	För dubbla bottnar i magasin, ökas afg.m. 10%						1	55		
	För storlek ökas afgiften med 10%						0	61		
	För eldstad i uthus och sammanlaggt med N ^o 6 samt närhet till huset F, ökas afgiften med 30%						2	—		
	Summa						8	66	231	22
31300	Huset N ^o 3 till 4 ^{de} klassen						5	50		
	För närhet till huset C, ökas afgiften med 30%						1	65		
	För storlek ökas afgiften med 10%						—	72		
	Summa						7	87	246	33
400	Huset N ^o 4 till 5 ^{te} klassen						6	20		
	För sammanbygggnad med huset N ^o 5, ökas afg.m. 20%						1	24		
	Summa						7	44	2	98
—	Huset N ^o 5 till 5 ^{te} klassen						6	20		
	För sammanbygggnad med huset N ^o 4, ökas afg.m. 20%						1	24		
	Summa						7	44	—	—
1700	Huset N ^o 6 till 4 ^{de} klassen						5	50		
	För sammanbygggnad med huset N ^o 2, ökas afg.m. 20%						1	10		
	Summa						6	60	11	22
50	Inkirsport, plank och staket till 4 ^{de} klassen						5	50	—	28
Summa	Summa årlig inträdesafgift						—	—	658	38
	Tillskatt för huset N ^o 1, 45000 à 1-85% = 83-25; N ^o 2, 15000 à 0-75% = 11-85 och N ^o 3, 12000 à 0-72 = 8-64 tillsammans						—	—	103	74
	Summa						—	—	762	12

Kristinestad, den 5 Augusti 1920.

O. N. Ståhle.

Inträdesafgiften inbetalt den 6 Aug. 1920

O. N. Ståhle.

eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits anmäla därom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlägga för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara vådlig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljes erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hållen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödigt antal stegar äfvensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars åstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbarare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande därpå, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortärande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvart tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvart tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmålda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedda sakkunniga och trovärdiga personer i närvaro af agenten. Besiktningen och instrumentet däröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare till agenten samt hvaradera biträdet erläggas af direktionen fastställt arvode äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del därpå, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga inteckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansöknings, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvaradera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmåles upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädit i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdd, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställt inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsafgifter inberäknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdd eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halfta beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbörda sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmålda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetalas, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försumliga i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskildt stadgadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande inteckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den oguldna afgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller inteckningshafvare medels åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhållas som lag i ty fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är förorsakad genom själfva branden, eller åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åkslag eller explosion, äfven där antändning icke egt rum. Ersättning utgifves likväl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva ämnen, eller om den orsakats af krig, fientligt infall, upp- eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämnas skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åligger agenten att fordarsammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närvaro förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmålda värderingsmän. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade själf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomten, beskaffenheten af brandskadan därstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jämte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och kallare kvarstå i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, hvadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkrings-tagaren icke på sätt i § 20 medgifves, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringssgifvare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlåtande och värdering, skall, där ej öfverenskommelse annorlunda träffas, saken af den missnöjda hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, hvilka tillsätts på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och pröfva saken i de delar, däri missnöje emot förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröfva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjda underkasta detsamma pröfning af domstol, eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren äfven obehaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningsarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningsarna efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandrag sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktigen utelämnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet däraf.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmännens utlåtande eller skiljemännens dom skola af bolaget övertagas, varde därefter forderrästmäst på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i föreskrifven ordning slutligen fastställt, skall detsamma så fort ske kan och senast inom två månader därefter till betalning utanordnas, och må därvid afdrag ske för till äfventyrs ogulda inträdes och extra afgifter med iakttagande däraf, att, i händelse afgifter för två eller flere år sålunda på en gång erläggas, försäkringstagaren tillkommer fem procents årlig ränta å den del af förenämnda afgifter, som icke till betalning förfallit.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, därest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är inteckningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsåtligt anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värfjälmsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller ock afidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besväradt, njute inteckningshafvaren, ånskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande be-

talning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till inteckningshafvaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelegarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutiorial af direktionen. Bemälda bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna överenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delegarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrödda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens betallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, försedt med kassörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesavgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovillkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jämte det af kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diaries samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stånde honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Har antalet löpande försäkringar minskats till ettusen eller därunder eller har det sammanräknade beloppet af den försäkrade egendomens värde nedgått till femtio miljoner mark eller därunder, och varder ej försäkringarnas antal och värde inom ett år uppbringadt öfver förenämnda belopp, skall bolaget upplösas och likvidation verkställas.

Har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande, utöfver reservfonden, extra afgift, motsvarande ett års inträdesavgift, måste under tjugo år eller längre tid af delägarena erläggas, ankommer det å bolagsstämma att besluta, huruvida bolaget skall fortfara med sin verksamhet eller upplösas. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej i verkställighet, där ej vid en följande bolagsstämma för detsamma afgifvits minst två tredjedelar af de i frågans behandling deltagande bolagsmännens röster.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.

Fördelning af tilläfventyrs uppkommen behållning skall ske i förhållande till de för hvar delägare då uppdebiterade inträdesavgifter.

787
800
629600

715
5005

4320
27
4657

744
44
2976
2976
32736

omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlägga för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma försakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara vådlig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hållen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två branddämbars, nödigt antal stegar äfvensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivnes äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må lägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbarare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande därpå, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanföre nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskning, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmälda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedda, sakkunniga och trovärdiga personer i närvaro af agenten. Besiktningen och instrumentet däröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare till agenten samt hvarterda biträdet erläggas af direktionen fastställt arvode äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset finnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del därpå, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därhos styrka att gården eller lägenheten icke är med in-teckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga in-teckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente träd i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdd, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställt inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsafgifter in-

beräknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträddt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbördas sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmälda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försumliga i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskildt stadgadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anstald utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande in-teckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den oguldna afgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller in-teckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhålles som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är förrorsakad genom själfva branden, eller åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven där antändning icke egt rum. Ersättning utgifves likal icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosioniska ämnen, eller om den orsakats af krig, fiendligt infall, uppror, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämnas skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åligger agenten att forderrammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närvaro förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmälda värderingsmän. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade själf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomt, beskaffenheten af brandskadan därstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jämte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningen afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller in-teckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och källare kvarstå i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, hvadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgifves, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgifvare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlåtande och värdering, skall, där ej öfverensens-kommelse annorlunda träffas, saken af den missnöjda hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, hvilka tillsättas på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och pröfva saken i de delar, däri missnöje emot förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröfva och afgöra, huruvida ersättning för inträdd brandskada

bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjda underkasta detsamma pröfning af domstol eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren äfven obehållit att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningarna efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktligt utelämnats, godtgöra försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet därpå.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmännens utlåtande eller skiljemännens dom skola af bolaget öfvertagas, varde därefter fordorsammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttages att, där afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställt brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med in-teckning till säkerhet för fodran besvärad, eller ock in-teckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den in-tecknade fodran svarar, hvilket till in-teckningshafvaren utgifves, därest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är in-teckningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig in-teckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnit utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligt anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål väremålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller ock aflidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med in-teckning besväradt, njute in-teckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fodran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse in-teckningshafvare lag-

ligen öfvertygats om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till in-teckningshafvaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelägarna i staden genom väl inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemälda bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delägarna, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrödda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, förseet med kassörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens arbetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jämte det af kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diariet samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stånde honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeståndets nedgång sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio miljoner mark eller därunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, därest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdas af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöra bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.